

Ishaja vsake srede. — Naročnina: za celo leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za inozemstvo za celo leto 50 Din. — Inserati po tarifu. — Pismenim vprašanjem naj se priloži znamke za odgovor. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. — Plača in toži se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 7. — Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Prvi december

Trinajstič praznujemo letos svoj državni in narodni praznik, čas, ko se je zrušila stara fevdalna avstrijska monarhija in je na njenih ruševinah zasijala tudi Slovincem luč svobode, neodvisnosti in samostojnosti. Komur seže spomin do prve obletnice, ta dobro ve, kako smo takrat kot pijani hlastali za svobodo. Kot majhni otroci smo bili, luč pa je bila tako velika in žarka, da nas je oslepila in nam ugasnila razum. Ena sama edina množica smo bili, okoli nas in v nas pa samo razkošje svobode in prostosti. Vse to pa so bile za nas prevelike reči in mi smo bili za vse te velike reči tako hudo premajhni, kot da nas je popolnoma nepravilno čas zalotilo nekaj čisto novega, nepričakovanega, dasi v vseh dneh suženjstva in hlapčevanja vsako minuto pričakovanega.

Tista svoboda in samostojnost, ki smo jo pričakali in dosegli v letu 1918., je bila za nas nekaj tako velikega; sleherni izmed nas je o njej govoril, razumel jo je le malokdo, in še ta se je kasneje izgubil. Zakaj biti prost, sam svoj gospod, se še ne pravi biti obenem tudi dober, trezen, sebi in svoji okolici koristen gospodar in človek. Samo dvoje je mogoče: da neodvisnosti in narodne svobode ne razumeš ter ju zapravljaš in s tem škoduješ sebi in svojemu narodu, ali da svobodo in vse, kar ti svoboda daje, pravilno oceniš ter spoznaš, da je svoboda prav za prav tisti prvi začetek in pogoj vsega tvojega nadaljnjega življenja, kakršnega si želiš.

Iz tiste velike svobode se nam je pred 13 leti rodila lastna država — narodna država: dom Slovencev, Hrvatov in Srbov. Da pa je ta država komaj rojena, se naši politiki niso zavedali, niso oznanjali ljudem pomena in namena države, šlo jim je le za politiko, »veliko politiko«, kakršno si lahko privoščijo močna država z zavednimi državljani, ki se »veliki politiki« svojih politikov in voditeljev smehljajo; medtem pa se je naše ljudstvo zavajalo ali pa čisto puščalo v nemar, kljub temu, da je na vseh koncih in krajih vpilo za politično in gospodarsko izobrazbo.

Ta »velika politika«, pravilno strankarska anarhija, je postajala čedalje neznosnejša in ogabnejša. Morala je končati, zakaj preti jo je, da bodo radi nje uničeni vsi dobri pogoji življenja v skupni državi, vsi pogoji, ki nam jih je prinesla svoboda v letu 1918. in naša volja ter bratska čustva, da živimo s Srbi in Hrvati v eni sami narodni državi.

Danes stojimo pred trinajsto obletnico tega našega velikega dne in časa, ki je pred 13 leti našel premalo velikih ljudi. Šele danes smo pravilno razumeli vso vsebino 1. decembra, dasi je bila naša dolžnost jo razumeti že pred 13. leti. Toda čemu bi iskali krivca? Po vseh razburljivih potih je ven-

dar prijadral naš čoln v mirno gladino. Danes stopi lahko s ponosom na plan tudi tisti, katerega so preje puščali v temoti, neznanju in politični nezrelosti — naš kmetsko delavski človek. S trudom in naporom, s tiščimi žrtvami, izkušnjami in zagrenjenostjo je vendar ta človek prišel zoreti ter se zavedati svoje gospodarske moči in prvenstva, ki mora biti tudi politično. Tudi je prišel razumevati po čemu mu je prav za prav država koristna, zakaj je tako nujno povezan z vprašanjem državnega obstoja ter njenega socialnega in gospodarskega napredovanja. Polagoma zori to spoznanje v državotvornost. In to spoznanje je tudi javno izpovedal ob volitvah narodnih, svojih poslancev.

Ta veliki uspeh, ko je tudi kmetsko-delavski človek prišel politično-gospodarsko zoreti, pa je le sad dolgotrajnega vztrajnega dela in popolnoma postopnega organiziranja

kmetsko-delavskih ljudi, ki so bili vse doslej, dasi po številu najjačji, vendar le oni, ki se jih ob slehernem početju ničesar ni vprašalo, če so mogoče zadovoljni ali nezadovoljni, ali jim je prav ali ne. Dasi so uspehi že veliki, je vendar treba povdariti, kako potrebno je še nadalje po načrtani poti organizirati naš narod še jačje, predvsem pa tisti del naroda, ki je bil doslej neupoštevani ter se vsled svoje razcepljenosti in politične nezrelosti ni mogel nikjer uveljaviti, niti tam, kjer je šlo za njegove življenjske interese.

Veličina 1. decembra je v tem, da se tega dne in njega vsebine zaveda ves narod, zakaj svoboda, neodvisnost, samostojnost so bile vsemu narodu podeljene v enaki meri, brez nadrejenosti in podrejenosti stanu in izobrazbe. Vsi imajo do vsebine tega dne enako pravico, posebno pa še naš kmetsko-delavski človek, ki bo prvi in poslednji, kateri bo res z ljubeznijo branil radi zemlje, ki mu daje življenjsko eksistenco, pravo vsebino in namen 1. decembra.

Zborovanje bolgarskih zemljedelcev

Kongres bolgarske zemljedelske zveze, ki se ga je udeleževalo okoli 20.000 pristašev zveze iz vse države, je bil po tridnevnem zasedanju zaključen.

Kongres je razpravljal o vseh političnih, kulturnih in gospodarskih vprašanjih, ki danes zanimajo bolgarski narod, ter je svoje zahteve zbral v resoluciji, ki je bila sprejeta z viharim odobravanjem.

V prvem delu odobrava kongres poročilo zveznega tajnika, delovanje zveznega vodstva zemljedelske parlamentarne skupine in zveznih predstavnikov v vladi narodnega bloka ter poziva vlado, da naj uporabi kar najhitrejša in najenergičnejše ukrepe, da se narod in država izpeljeta iz težkega položaja, v katerega ju je vrgel prejšnji režim. Enkrat za vselej naj se likvidirajo stare metode in zastopniki zveze v vladi naj nadaljujejo svoja stremjenja, da se doseže popolna in brezpogojna amnestija za vse politične prestopke. Pravično in zadovoljivo zadoščenje naj se da vsem, ki so trpeli škodo v državljanski medsebojni vojni po 9. juniju 1923 in se povrne vse po sgovoristični oblasti zaplenjeno zvezno imetje. Popolnoma naj se odpravijo izjemni zakoni, ki jih je izdal prejšnji režim. Nemudoma naj se razženejo vse oborožene in neoborožene strankarske in izvenstrankarske organizacije, ki streme za izpremembo ustavno-parlamentarnega ustroja, in naj se zatro enkrat za vselej vsa leglarovarstva in zarote proti svobodi naroda. O bivšem režimu naj se otvori parlamentarna anketa. Zaradi zelo burne zahteve kongresa, da se mora Cankov izključiti iz parlamenta

in državne (profesorske) službe, se je vrnila tudi ta točka v resolucijo.

Gospodarski del resolucije zahteva reformo davčnega sistema po progresivnem načelu, zmanjšanje državnih izdatkov, znižanje uradniških plač, odpravo vseh sinekur, energično državno intervencijo v trgovini s poljedelskimi proizvodi in zaščito proizvajalnikov, revizijo podeljevanja zemljišč pod prejšnjo vlado, polno podporo zadružništvu in skrb za vsestranski njegov razvoj, najodločnejše ukrepe proti oduševanju in zelenjaštvu, poceni in lahko dostopen kredit gospodarsko slabim, znižanje oduševskih obresti, poseben zakon o podporah po ujmah prizadetemu poljedelskemu gospodarstvu, upravljanje velikih narodnih gospodarstev, podjetij, kakor železnice, rudnikov, Narodne banke itd. po državi, brezplačno državno zdravniško in živinozdravniško pomoč gospodarsko slabim, revizijo osnovne carinske tarife, začasno obustavitev eksekucij premičnin in nepremičnin, ureditev poljedelskih zadolžitvev in olajšanje položaja beguncev.

V politično stran posega zopet zahteva, da se odpravi vojno stanje v čustendilskem in petriškem okrožju.

Zveza je za narodno vojsko, ki je dejanski narodna in mora ostati zvesta straža narodnih in državnih koristi. Najenergičnejše naj se dela na to, da se najemniška vojska, čije vzdrževanje država ne zmore, zamenja z naborno vojsko.

Zasleduje naj se politika miru in sporazuma z vsemi državami na podlagi dobro razumevanih narodnih koristi. Odpravijo naj

se reparacijski dolgov, ki jih bolgarski narod ne more plačevati. Izvajajo naj se klavzule v mirovnih pogodbah o varstvu pravic manjšin. Razpečavanje proizvodnje domačega poljedelstva naj se zagotovi s trgovinskimi pogodbami s tujimi državami.

Resolucija nato obsoja izzivanje razkolniških ločin in zagotavlja, da bo zveza slej ko prej odločno zavračala vsa taka izzivanja. Liste »Večer«, Stanevljevo »Narodno Zemljedelsko Zname«, »Pladuje«, »Zemlja« in »Zemljedelsko vzraščanje« izdajajo zemljedelski zvezi tuji krogi in »imajo listi namen, da se rušita edinost in disciplina zveze«.

Zveza ni sovražnica delavstva in sočustvuje z njim v njegovi borbi za gospodarski podvig, je pa odločna protivnica metod, ki jih uporablja »delavska« (komunistična) stranka v svrhu rušenja državnega ustroja.

Kongres izjavlja, da mu je pri srečanju z zemljedelske politične emigracije, ki je trpela za ideje zveze, in sporoča vsem, da ima zveza svojo opredeljeno, jasno politiko v vseh velikih državnih in zveznih vprašanjih in da bo odbila vsak polizkus, da bi se povedla na drugo pot. Zveza je bila in ostane narodna organizacija v mejah države.

Zveza visoko ceni trud vseh tistih, ki so v državi delali za njene cilje in tekom zadnjih osmih let celo tudi tvegali življenje, da so s svojo taktiko in razumno politiko dovedli zvezo do današnjega njenega razmaha.

V zvezno vodstvo je bilo izvoljenih 32 članov, za vsako okrožje po dva. Izvoljeni so bili tudi vsi trije ministri: Gičev, Jordanov in Muravijev ter došednji generalni tajnik Vergil Dimov, ki je zopet prevzel svoje posle v stranki.

Agrarni interesi svojim poslancem

Prihodnji teden odidejo naši narodni poslanci v prestolico, da prevzamejo delo, ki jim ga je narod naložil ter ga izvrše narodu in državi v korist. Ob odhodu vsi slovenski agrarni interesi iskreno želijo vsem poslancem kar največ uspeha in sadu pri izvrševanju poverjene in zaupane jim naloge.

Prepričani so trdno, da se bodo gg. poslanci v prvi vrsti zavzeli za našega malega človeka, bodisi kmeta ali delavca ali obrtnika ter v socialnem in gospodarskem oziru kar najtesneje stali ob strani ter mu pomagali. Zakaj nemogoče je njega prezreti, ki tvori večino prebivalstva Dravske banovine in ki preživlja najtežje gospodarske čase.

V ravno isti veri pa se nadejajo, da bodo vsi narodni poslanci, ki so jih povsod volili **agrarni interesi do zadnjega člana**, predvsem zastavili svoje delo tako, da se čimprej izvede likvidacija agrarne reforme ter s tem uresniči volja zakonodavca. Zakon naj se izvede brez izigravanja tako, da bode vse, tudi zakon o gozdovih in pašnikih, izvedeno v korist malemu človeku, ki naj sprejme,

kar mu po socialni pravičnosti in zakonu pripada.

Posebno pa so agrarni interesi ponosni kakor tudi hvaležni, da je bil izvoljen za narodnega poslanca tov. M. Mravlje, odbornik »Zveze slovenskih agrarnih interesov«. Vsi do zadnjega agrarnega interenta v naši banovini ga osebno poznajo kot svojega tovariša, ki je vložil izmed vseh največ dela in požrtvovalnosti v organizacijo agrarnih interesov ter tako zbral vso isto pomoč in nasvetov potrebno »gmajno«, da pride do svojih pravic in kosčka zemlje.

Hvaležni pa so zato tudi vsem zavednim volilcem iz sreza Litije, ki so volili tov. Mravljeta. Odbor »Zveze slov. agrarnih interesov« se jim tem potom najiskrenejše zahvaljuje za zaupanje, ki so ga izkazovali njegovemu članu, obenem pa jih zagotavlja, da so si izvolili moža, ki bo vse svoje moči zastavil in žrtvoval v korist, v dobrobit brez izjeme vsem prebivalcem sreza Litije.

Ivan Stražišar,

predsednik Zveze slov. agrarnih interesov.

Gospodarske potrebe Prekmurja

Zasedanje sreskega kmetijskega odbora v Dolnji Lendavi

Zasedanje se je vršilo dne 28. novembra pod težo težke kmetijske krize ter je za to zborovanje vladalo veliko zanimanje, kar dokazujejo dejstva, da so se zborovanja udeležili namestnik sreskega načelnika dr. Hrašovec, narodni poslanec g. Hajdinjak in član banskega sveta g. Litrop. Predsednik inž. Mikuž je obravnaval v svojem poročilu smernice, kako naj se vrši kmetovanje v teh razmerah in priporočal radi pomanjkanja denarja in radi visoke obrestne mere uvedbo naturalnega gospodarstva v kmetijske obrate. Posestnik mora kriti večino svojih potrebščin z lastnimi pridelki ali pa s pridelki, ki jih lahko prejme od svojih sotrpinov potom zamenjave blaga. Ta zamenjevalna kupčija poedinih kmetijskih pridelkov pa bi se morala organizirati v zadrugah ali društvih, ker le po tej poti bi se lahko posestniki osvobodili od škodljivega prekupevanja in pokazali vsem, da še v kmetu ni izumrla ona sila, volja in moč, katera je v stanu tudi v najslabših časih ohraniti družini to, kar je podedoval po svojih starših. V interesu narodnega gospodarstva pa je, da to kmetisko samorešitev in samopomoč podpira država, banovina in vse ostale javne korporacije, ker

le v vzajemnem in medsebojnem podpiranju se bode uspešno pobijala današnja gospodarska kriza, ki danes tare naš podeželski živelj. Iz teh razlogov so se poslali predlogi in spomenice na najvišja mesta, v katerih se prosi za ugodno rešitev perečih zadev in sicer:

1. Davki na zemljišča naj se sorazmerno s padcem cen kmetijskih pridelkov znižajo iz enostavnega razloga, ker je danes čisti katastralni donos veliko manjši, kakor je bil ugotovljen v letu 1928. s cenami, n. pr. za pšenico 2-80, za rž 2-50, za koruzo 2— Din itd. Iz istega razloga naj se tudi znižajo banovinske doklade na neposredne davke.

2. Iz razloga, da se je uvedel obvezen kuluk, za vzdrževanje javnih cest, naj se znižajo cestne doklade. Kuluk se lahko odsluži z delom, lahko se ga pa tudi odkupi s ceno 10 Din za vsak delovni dan.

3. V večji meri naj se nadaljujejo regulacijska dela na reki Muri in na drugih potokih v srezu Dol. Lendava, kar bode pripomoglo našemu gostu naseljenemu prebivalstvu do zaslužka.

4. Monopol na prodajo pšenice in pšeničnih mok, kakor tudi ostalih žit naj se v Dravski banovini ukine iz razloga, ker prebi-

Okusna in zdrava je
»Kolinska kava«

valstvo banovine uvaža v svrhu prehrane 865.000 q krušnega žita, kar odgovarja znesku 112.000.000— Din. — Razlika med monopolno ceno in tržno ceno gre torej v breme siromasnega kmetijskega ljudstva. Istotako naj se odpravi v mlinih mlenje enotne moke.

5. Trošarina na vino naj se zniža. Trošarine na doma pridelane in povžite naravne pijače naj se pa popolnoma ukinejo.

6. Dolgoročno brezobrestno državno posojilo se naj dovoljuje posestnikom, ki so se zadolžili v času slabe valute, odplačujejo pa danes dolg v dobri valuti in pa onim posestnikom, ki so obubožali brez lastne krivde.

7. Narodna banka naj odpre dovolj kredita našim Zadrugnim zvezam, da bodo te v stanu dajati dovolj denarja našim podeželskim denarnim zadrugam v svrhu omogočenja dviga vlog in v svrhu najetja cenejšega posojila za vzdrževanje kmetijskih gospodarstev.

8. Podpira naj se zadrugištvu pri vnovčevanju in pri medsebojni zamenjavi kmetijskih pridelkov.

9. Carina na kmetijske potrebščine, zlasti na umetna gnojila, stroje in orodja naj se takoj odpravi.

10. Po celi državi naj se za vsako banovino ustanovijo kmetijske zbornice.

11. Za precepljavanje šmarnice naj se določijo večji zneski, da bo ta akcija v interesu vinogradnikov čimprej uspela.

12. Pri posestnikih v srezu vlada občutno pomanjkanje na drvah in na tehničnem lesu, zategadelj se naj kupoprodajna pogodba med veleposestvom Dolnja Lendava in Križevačko imovno občino razveljavi.

13. Prispevki za vodno zadrugo naj se znižajo, odnosno odpravijo in vsa ta dela naj se izvršujejo s kulukom zainteresiranih poljedelcev pod vodstvom drž. inženirjev.

14. Dovolj naj se dovolj kredita, da se zemljiška knjiga in kataster uredi, ker je pri današnjem stanju te evidence pravilno plačevanje davkov zelo oteženo.

Izven teh predlogov, se je še razpravljalo na zasedanju o mnogih drugih zadevah, kakor o prireditvi tečaja za domače tkalce, o medsebojni podpori posestnikov in malih obrtnikov, o prispevkih za občinski kmetijski sklad itd. Odobril se je tudi računski zaključek za l. 1930. Ob zaključku se je predsednik inž. Mikuž zahvalil vsem članom za stvarno razpravljanje o prej omenjenih zadevah ter zaprosil g. sreskega načelnika kakor tudi g. narodnega poslanca Hajdinjaka za njih podporo pri rešitvi gornjih prošenj in želj na merodajnih mestih.

Ako ste prejeli od uprave kmetijskega lista opomin za poravnavo naročnine, Vas prosimo, tudi tem potom, da ne odlašate s plačilom.

Mladina

Pod tem zaglavjem bo odslej »Kmetški list« redno prinašal vsa važna poročila o gibanju in pokretu kmetijske mladine; zlasti pa vsa društvena poročila in obvestila društva kmetških fantov in deklet ter njih centrale »Zveze kmetških fantov in deklet«. Ravno tako pa se bo pod istim zaglavjem razpravljalo o sami ideološki in organizacijski smeri gibanja.

Prosvetno-organizatorični tečaj na Češkoslovaškem. V dneh od 10. januarja do 20. februarja 1932 se vrši v Bratislavi prosvetno-organizatorični tečaj, ki je predvsem namenjen izobrazbi kmetškega fanta. Tečaj priredi zelo delavna in agilna »Slobodné Učenie Sedliacke« (»Svobodna kmetška prosveta«), ki že skozi sedem let z največjim uspehom prireja take tečaje za kmetško mladino. Tečaj traja skozi šest tednov; je pod najboljšim vodstvom ter na njem sodelujejo najboljše strokovne moči kakor tudi odlični zastopniki češkoslovaškega kmetškega gibanja.

Poleg češkoslovaške mladine ima dostop oziroma možnost biti v tečaju tudi naša kmetška mladina, organizirana v »Društvih kmetških fantov in deklet«, njih pododborih ter pripravljajalnih odborih. Na vsakem takem tečaju sta za našo mladino predvideni dve brezplačni mesti, in sicer je brezplačno stanovanje, hrana, ogledi raznih ustanov, obisk kina in gledališča. Plačati je treba le vožnjo, ki velja z brzovlakom iz Ljubljane do Bratislave in nazaj 640 Din, z osebnim vlakom pa okoli 400 Din.

»Zveza kmetških fantov in deklet« poziva vsa društva, da za omenjeni tečaj v Bratislavi zainteresirajo svojo članstvo. Ime reflektanta pa je najkasneje do 30. t. m. sporočiti »Zvezi«, ki bo potem ukrenila vse potrebno glede sprejema v tečaj.

Članske legitimacije. Dolgo časa je bilo že občutiti nujno potrebo članskih legitimacij za člane »Društva kmetških fantov in deklet«. Do uresničenja pa je prišlo šele sedaj. »Zveza« je te dni založila legitimacije za vse članstvo kmetško-mladinskega gibanja. Legitimacije so zelo lične in priročne ter služijo za 6 let, ker so prav solidno izdelane. Izdelal jih je po lastnem načrtu naš tov. Tone Knez.

Pozivamo vsa društva, da nam sporoče, koliko število legitimacij žele, nakar jim jih odposljemo. Vsaka legitimacija velja 3 Din.

Knjižnica. Marljiva knjižničarka tov. Marjanca Jenko je nanovo uredila knjižnico »Zveze«. Nabavljenih je tudi lepo število novih knjig. Posebno važno pa je, da je knjižnica urejena kot potovalna knjižnica, tako da se zamorejo društva, ki reflektirajo na knjige, obrniti na »Zvezo«, ki jim zaželeno knjigo pošlje na posodo za en ali dva meseca. Vsak potujoči oddelek knjižnice šteje 50 knjig, ki so vse prav skrbno izbrane: povečini leposlovne, nekaj pa tudi strokovnih.

Ker se tudi ob čitanju dobrih knjig vsakdo lahko izobrazi, pozivamo naša društva, da izrabijo zimski čas zato, da bodo svojemu članstvu nudila čimveč izobrazbe, obenem pa tudi prijetne zabave, ki jo človek toliko najde v lepi knjigi!

Vsem društvom, kakor tudi prijavljenkam 1. Prosvetno-gospodarskega tečaja smo razposlali okrožnice z nabiralnimi polami. Vzrok smo navedli v okrožnici ter upamo, da nas je sleherni pravilno razumel in bo po svojih močeh ter z ljubeznijo do kmetško-mladinskega gibanja storil vse, da bo čimprej omogočen tečaj, na katerega nekatere

prijavljene že tako nestrpnost čakajo. V slogi in samopomoči nam je uspeh zagotovljen!

Vse društvene tajnike kakor tudi vse ostale dopisnike iz naših vrst pozivamo, da vestno in pridno pišejo poročila, ki jih bomo priobčevali pod rubriko »Mladina«. Nič naj vas ne plaši nerodna beseda, sprva bomo popravljali, s časom pa bo šlo ter boste imeli veselje s pisanjem poročil. Mi se moramo v svojem gibanju razmahniti ter tudi svetu pokazati našo trdno voljo in uspešno delo naših kmetško-mladinskih vrst!

Potrebe kamniškega okraja

Važna kmetško-gospodarska konferenca se je vršila ob številni udeležbi delegatov občinskih kmetijskih odborov dne 29. novembra 1931. v Kamniku. Konferenci je predsedoval naš narodni poslanec gospod Cerer. Živinozdravnik gospod Rauter je podal izčrpen referat o gospodarskem položaju kmetijstva v kamniškem srezu, kateremu je sledila zelo živahna debata. Ta konferenca, ki je prva te vrste v našem srezu, je dobila značaj sreskega gospodarskega parlamenta, na katerem so sodelovali zastopniki vseh občin, zastopniki vseh bivših strank in najboljši gospodarski strokovnjaki. Rezultat zelo živahne razprave, v katero so posegli med drugimi gg. Novak, Kristan, Borc, Poznič, Tomaž, Tomc, Hočevnar, Jeraj, Ručigaj, Jankovič, srbski ekonom Hladnik in drugi je naslednja resolucija:

Razmotrivajoč težki gospodarski položaj kmetijstva v Kamniškem srezu, je zbor delegatov občinskih kmetijskih odborov na kmečko-gospodarskem zborovanju v Kamniku dne 29. novembra 1931. sklenil predložiti naslednjo spomenico in resolucijo.

Položaj kmečkega prebivalstva v Kamniškem srezu je nad vse obupen. Premoženske razmere so se na kmetih tako poslabšale, da obstoji nevarnost, da kmečki gospodarji ne bodo več zmogli plačati davkov, ker je zadolžitev kmetov dosegla strahovito stopnjo. Te težave so nastale radi tega, ker so kmečki proizvodi razvrednoteni, dočim je industrijsko blago vključ silnemu znižanju mezd in pocenitvi surovin še vedno predrago. Med tem ko kmečko prebivalstvo ne bo moglo iz izkupička svojih proizvodov nabaviti si niti najpotrebnejših življenjskih potrebščin, se kopičijo na drugi strani čezmerni dobički, kar vstvarja splošno obubožanje podeželskega ljudstva in brezposelnost.

V olajšanje bede na kmetih in v interesu države stavljam sledeče predloge:

1. Kamniški srez naj se proglasi kot pasivni okraj, da tako uživa zakonite ugodnosti.

2. Agrarna produkcija mora uživati zaščito države, ki naj skrbi, da se kmečki in industrijski produkti izenačijo na predvojno pariteto.

3. Izvesti je nujno revizijo celokupnega davčnega sistema, ki naj bo obstojala v tem, da se davčna obremenitev pravilno in pravično razdeli na vse sloje, pri čemur je višje dohodke obdavčiti progresivno.

4. Vprašanje znižanja količnika za izračunavanje čistega donosa naj se uredi tako, da se zemljiški davek zniža s padcem cen od časa določitve količnika.

5. Popolnoma se strinjamo s stališčem kmetijske družbe za Slovenijo, da je doplačilo pri nabavi pšenice povrniti Sloveniji; povrnjeno doplačilo naj bi kmetijska družba porabila kot temeljno glavnicu za organizacijo izvoza kmečkih proizvodov in za pospeševanje kmetijstva.

6. Ker kmetijstvo zelo trpi vsled prekupčevalstva s kmetijskimi proizvodi, naj se prekupčevalstvo in posredništvo omeji. Brezvestni prekupčevalci in špekulanti naj se kaznujejo v korist kmečkim organizacijam. Podpira pa naj se predvsem kmečko združništvo, kateremu naj se nudi brezobrestna posojila. Popolnoma se strinjamo s težnjo kmetijske družbe glede organizacije prodaje kmečkih pridelkov, katero namero naj oblast moralno in materialno podpre.

7. Hipotečna bremena kmečkih in maloobrtnih kreditov je znižati na največ 6%. Krediti iz državnih zavodov naj bodo dostopni tudi kmetijstvu in obrtništvu Dravske banovine. Država naj omogoči plasiranje tujega kapitala za nizke obresti raznim gospodarskim in samoupravnim institucijam in zavodom. Zahtevamo času primerno znižanje diskonta. Posestniki, ki so se vsled raznih gospodarskih investicij zadolžili, naj bi dobili državno brezobrestno posojilo.

8. Ponovno želimo takojšnjo ustanovitev kmetijskih zbornic po banovinah, za celokupno državo pa državni kmetijski svet. Dokler pa teh ni, naj se pozove k takojšnjemu zasedanju obstoječe banovinske kmetijske odbore.

9. O potrebi kuluka naj končno veljavno odločajo banovine.

10. Zaščitna carina na tiste kmetijske potrebščine, ki se dobe iz inozemstva mnogo ceneje, se naj opusti, že z ozirom na dejstvo, da je domača industrija po večini v rokah tujega kapitala.

11. Pri sklepanju trgovskih pogodb naj se predvsem upošteva vse tiste države, ki so odjemalke naših kmetijskih proizvodov. Trgovske pogodbe, ki ne odgovarjajo temu principu, naj se odpovedo. Pri sklepanju trgovskih pogodb naj se ne upoštevajo samo interesi industrijskih krogov, temveč predvsem mnenja kmetijskih strokovnjakov. Prepoved pa se naj uvoz luksuznega blaga.

12. Poslovanje bank naj se stavi pod učinkitejšo državno kontrolo, kar bo v interesu države in vlagateljev. Ukinejo naj se takoj notorično previsoki prejemki raznih direktorjev, upravnih svetnikov in predsednikov kapitalističnih družb, dočim se delavstvo slabše plačuje in iz službe odpušča ter na ta način ustvarja bedo brezposelnih.

13. Da se zaposli čimvečje število ljudi v industrijskih obratih, naj se strogo kontrolira, če se industrijalci pridržavajo 8-urnega delavnika.

14. Z ozirom na veliko brezposelnost naj se penzioniste in žene uradnikov takoj odpusti iz državnih služb in iz služb v raznih podjetjih; ravno tako naj se odpusti iz služb vse tuje državljane, ki niso naše narodnosti in kateri niso nenadomestljivi.

15. Žitni monopol naj se po možnosti čim preje in čim ugodneje likvidira.

16. Karteli naj ne uživajo državne zaščite in naj se čim preje likvidirajo.

17. One brezvestne državljane, ki so v najhujši gospodarski stiski naše države iz ljudstva iztisnjeni denar odnesli iz države, naj se jih pozove, da istega takoj vrnejo, v nasprotnem slučaju naj se jih najstrožje kaznuje in njih premoženje zapleni v korist državne blagajne.

18. Agrarna reforma naj se po obstoječem zakonu takoj likvidira.

19. Občine naj se razbremenijo vseh novih davkov za učiteljstvo, srezko načelstvo itd. ali pa naj se občinam zagotovi od države ali banovine primerna dotacija za kritje teh bremen.

20. Plemensko živino za južne kraje naj država v prvi vrsti nabavlja v državi in šele v slučaju nujne potrebe v tujini.

21. Vojašnice naj se odprejo konsumu mleka.

22. Radi enotnega tolmačenja šolskega zakona, naj se čim preje izda pravilnik o tem zakonu.

23. Vse samoupravne institucije, kot n. pr. zdravstveni zastopi, okrajne blagajne itd., ki so se z največjim uspehom uveljavljale, naj se zopet obnove.

24. Omogoči naj se z državno podporo izvedba melioracije banovinskega pašnika »Biba« in ostalih planinskih pašnikov.

25. V omiljenje brezposelnosti naj se takoj spomladi prične z javnimi deli. Predvsem naj se izvede regulacija Bistrice, Pšate in Drtišče.

26. Dovrši naj se zgradba ceste v Bistrici in prične z zgradbo ceste na Luče. Predvsem je važna upostavitve mednarodne cestne zveze iz Jesenic preko Ljubljane, Moravč, Zagorja v Šavsko banovino, kar smatramo za najprimernejšo varianta v izpeljavi tega mednarodnega projekta.

Pred zaključkom je g. Novak naprosil državnega poslanca Cererja, da naj stori vse za rešitev bednega položaja našega kmetijstva in izrazil željo, da se take gospodarske konference še večkrat vršijo. Poslanec Cerer je obljubil zastaviti vse svoje sile v dobrobit podeželskega ljudstva brez razlike na prejšnje stranke, s katerimi hoče ostati tudi v bodoče v stalnem stiku.

Naročnike »Grude«

ki še niso poravnali letošnje naročnine, prosimo, da to store čimprej po prejetih položnicah, da jih moremo še pravočasno (do konca tega meseca) uvrstiti med upravičence za natečaj dobitkov, ki ga je »Gruda« imela seveda le naročnikom, ki bodo imeli poravnano naročnino. Dobitki so lepi: šivalni stroj, gramofon s ploščami, žensko ali moško kolo, mnogo ur itd. Če čaka sreča ravno na Vas, ne odbijte je s tem, da ne bi bila vaša naročnina v redu.

Pa ne samo radi dobitkov! Tudi zato, da bo Gruda že z novim letom lahko izšla taka, kot si jo želite in kakor je sklenjeno, če bodo tudi naročniki storili svojo dolžnost. — Uprava »Grude«, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Volitve v senat

Uradno poročajo, da je Nj. Vel. kralj podpisal ukaz o volitvah senatorjev za šestletno skupščinsko dobo. Volitve se bodo vršile po vsej kraljevini v nedeljo 3. januarja 1932 po predpisih zakona o volitvah senatorjev.

Senat, izvoljen dne 3. januarja 1932., bo sklican na izredno zasedanje dne 11. januarja 1932.

Priznanje gasilstvu

G. ban Dravske banovine dr. Drago Marušič je poslal te dni predsedniku Jugoslovanskega gasilskega saveza g. Turku naslednje priznanje, ki jasno izpričuje, kako se gasilstvo zaveda svoje naloge pri delu za blagor in dobrobit vsega naroda:

Po ugodnem izidu volitev v Narodno skupščino, ki so končale z veličastno zmago jugoslovanske državne in nacionalne misli, smatram za prijetno dolžnost, da se z zahvalo in priznanjem spomnim naših vrljih gasilcev, ki so v teh zgodovinskih dneh ponovno pokazali svojo čvrsto narodno zavednost in neomajno ljubezen do vzvišenega vladarja in naše svobodne domovine. Prostovoljna, toda železna disciplina, solidarnost, smisel za konstruktivno delo, neomahljiv in brezpogojen patrijotizem, vrline, ki so vedno dičile Vašo ugledno organizacijo in njene člane, — so 8. novembra prišle zopet do popolnega izraza. Tem odlikam gre v veliki meri zasluga, da so volitve potekle v lepem redu.

S svojo nadvse častno volilno udeležbo pa je gasilstvo iznova svečano poudarilo, da mu je interes države prva in najvišja skrb, kateri se morajo podrediti vsi ostali interesi.

Ko se Vam, gospod predsednik, zahvaljujem za veliko uslugo, ki ste jo storili domovini v teh težkih in resnih časih, Vas prosim, da sporočite to mojo zahvalo vsem Vašim društvom, ki širom Dravske banovine nesebično in požrtvovalno vršijo svojo nacionalno in humanitarno poslanstvo. Sporočite jim, da bom kakor doslej, vedno z zanimanjem sledil njihovem delu in njihova hvalevredna stremjenja po svojih močeh vedno rad podpiral.

Blagovolite sprejeti, gospod predsednik, tudi ob tej priliki izraze mojega odličnega spoštovanja.

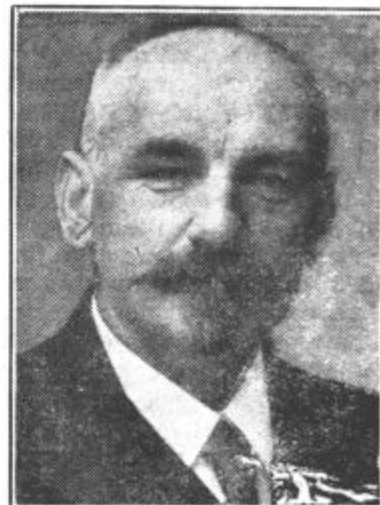
Dr. Marušič l. r.

Varstvo sadnega drevja proti zajem. Kr. banska uprava je podvzela dogovorno s Kmetijsko družbo večjo akcijo za dobavo primernih žičnih koškov sadjarjem, in to po polovični ceni, da bodo lahko zavarovali svoj mlada sadna drevesa pred zajcem. Žične koške dobavlja Kmetijska družba v Ljubljani za ceno 8 Din za komad, polovico krije kralj. banska uprava. Koški so iz pocinkane žice, jako solidno izdelani in 130 cm visoki, ki bodo gotovo popolnoma ustrezali svojemu namenu za dolgo vrsto let. Kmetijske podružnice naj zaprosijo potom Kmetijske družbe kr. bansko upravo za svoje člane za mreže. Ostali zanimanci pa morajo prošnjo kolekovati po 5 Din in jo odposlati naravnost na bansko upravo. Akcije se bo nadaljevala, dokler bodo potrebni krediti na razpolaganje.

Vinski sejem v Ivanjceh se vrši dne 10. decembra v dvorani kolodvorske restavracije. Na sejmu bodo razstavljena izključno vina iz Ormoške - Ljutomerskega vinskega okoliša. Dobila se bodo znana sortna vina, kakor šipon, rizling, beli burgundec, muškatski silvanec, rulandec itd. ter mešani nasadi, vse v prvovrstni kvaliteti. Cene so za ta izborna vina letos izredno ugodne.

† Franc Slanc

Resnično in globoko nas je pretresla vest, da je zadet od srčne kapi preminul v nedeljo g. Franc Slanc, ugledni posestnik in tržan Litije. Pokojnik je bil v vseh krogih, posebno gospodarskih, nad vse priljubljena in spoštovana osebnost. Zlasti pa se je udeleževal ter posvečal vse razpoložljive sile v gospodarskem in kulturnem svetu. Bil je član

načelstva »Zveze slovenskih zadrug«, načelstva »Kmetkega hranilnega in posojilnega doma«, član litijskega »Sokola«, »Gasilnega društva« in drugih kulturnih organizacij; zlasti je veliko dobrega storil svojemu ožjemu litijskemu okraju. Njegovo delo je ponosna zgradba »Osnovne šole«. Bil je odličen gospodar, ravno tako dober družinski oče. Za njim žaluje vsa okolica Litije. Njegov pogreb je bil tako veličasten, kakršnega še ni videla Litija. Na zadnji poti so ga spremljali številni prijatelji in znanci. Vzornega moža ohranimo v častnem spominu!

Vlomilci — čarovniki.

Pred sodiščem v mestu Colombo v Indiji se je moralo zagovarjati več oseb, ki so bile obtožene številnih vlovov. Na mizi pred njimi je ležala cela vrsta raznega vlomilskega orodja in vse je kazalo na to, da se obtožencem ne bo posrečilo uiti zasluženim kazni.

Tu pa je stopil glavni obtoženec pred sodnika in je rekel: »Visoko sodišče! Oglejte si vse to orodje bolj natanko in prepričali se boste, da to orodje ni vlomilsko, ampak nam služi samo za čaranje. Tale špičasti predmet n. pr. si bom pred vašimi očmi zabodel v trebuh, pa se mi ne bo nič zgodilo!« Sodnik je možu dovolil, naj pokaže svojo umetnost in mož si je res zasadil špičo globoko v život. Sodniki so začeli vsi prestrašeni klicati, naj neha in da je že dovolj, toda mož je rekel, da je pripravljen nasaditi si v život še 500 igel. Sodniki pa so rekli, da je že dovolj in so sklenili obtožence oprostiti, ker se res ne da natančno ugotoviti, ali je pred njimi ležeče orodje vlomilsko ali pa čarovniško. Tedaj pa se je oglašil še drugi obtoženec in prosil, da tudi on nekaj pokaže. Vzel je list papirja in ga raztrgal na drobne koščke, vse skupaj pa je zmašil v kroglico in to izročil sodniku s prošnjo, naj jo razgrne. Sodnik je začel kroglico razvijati in glej list je bil zopet cel! Sedaj so bili sodniki še bolj prepričani, da nimajo opraviti z vlomilci, ampak s »čarovniki«. Orodje so rekli, se res da rabiti tudi za vlome, pa tudi za čarovnije in zato morejo biti obtoženci oproščeni.

Kdor pridobi našemu listu na leto le enega novega naročnika, je že veliko storil za kmetški pokret.

Dopisi

Poljanska dolina ob Kolpi. V največji suši je reka Kolpa enakomerno močnega toka. Koliko te vodne moči teče leto za letom, katera bi se lahko izkoriščala v razne gospodarske svrhe. Samo od Laz do Dola v dolžini 4 km ima Kolpa 7 metrov padca in teče skozi neobljudeno in tesno sotesko, kjer se bi lahko napravila velikanska elektrarna, katera bi služila delu Slovenije in delu sosednje Hrvatske. Kje pa tiči vzrok, da se ne uporablja ta moč, in ta kakor nalašč prirodni položaj reke Kolpe. Vzrok leži v mrtem kapitalu. V Sloveniji bi se lahko zbralo toliko kapitala za elektrarno, pa jih nekateri raje nosijo v inozemske banke. In to je mrtev kapital v škodo Slovenije in v škodo države. Država sama kliče, da se naj uporabljajo vodne moči kar več mogoče v gospodarske svrhe. Država sama nudi koncesije kapitalom za take svrhe, kajti ve, da se bi s tem pomagalo ljudstvu k napredku. Ali kapitalistom manjka državljanske zavesti.

Josip Smolcelj.

Orlavas. Tukajšnja »Kmetiska sokolska četa« priredi na praznik Brezmadežnega spočetja 8. dec. »Miklavžev večer« v dvorani g. Martina Kapusa na Groblji ob Savinji. — Ob 3. uri pop. bo razdelil darila otrokom, ob 7. uri zvečer pa odraslim. — Starši, pripeljite svoje otroke, da bodo videli svojega nebeskega dobrotnika in da mi bodo tudi povedali koliko lepega so se že naučili v šoli in doma. Jaz pa jih bom za vse to bogato obdaril. — Vsi odrasli pa se zberite zvečer, ker tudi za Vas bo gotovo še nekaj ostalo iz nebes. Na svidenje 8. decembra.

Sv. Miklavž.

Vransko. Tukaj je dne 25. t. m. zvečer v najlepši moški dobi, star 39 let, nenadoma preminul veletrgovec g. Franc Oset, ml. Bil je zaveden mož, ki je užival velik ugled v Savinjski dolini, posebno med hmeljarji. Z vso vmeno se je udeleževal pri vseh tukajšnjih društvih in tako smo z njim izgubili enega izmed najbolj agilnih članov. Pokoj-

niku bomo ohranili blag spomin! Bodi mu zemljica lahka — težko prizadeti obitelji pa iskreno sožalje.

Sv. Andraž v Slov. goricah. V nedeljo, dne 25. decembra je priredil dramatični odsek naše sokolske čete jako uspelo igro »Scapinove zvižaje«. Nameravali smo sicer prirediti igro že prejšnji teden, toda ker je bilo takrat napovedano blagoslovljanje neke kapele v eno uro oddaljenih Hvaletincih, smo igro preložili na 25. november. Toda prav na ta dan je g. župnik zbolel in blagoslovitev kapele je bila prestavljena baš na ta dan, ko smo mi hoteli prirediti igro! Mišlili smo, da ne bomo imeli mnogo gledalcev. Toda dvorana je bila polna. Igra je izpadla prav dobro. Vsi igralci so se zavedali svoje naloge in so zelo dobro odigrali svoje vloge posebno pa »Scapin«, ki je neprestano izvajal iz publike salve smeha. Publika je igralcem živahno ploskala. — Pri tej priliki se moramo zahvaliti Sokolom od Sv. Antona, ki so nas počastili v prav velikem številu in s tem dokazali, da jim je napredek naše mlade sokolske čete prav tako ljub, kakor nam. — Po igri se je vršila v gostilni brata Toša Tomaža veselica, kjer sta sokolski tamburaški odsek in dobra kapljica ustvarila med občinstvom židano voljo, ki je trajala prav do zgodnjega jutra.

Sv. Križ pri Kostanjevici. Podružnica Kmetijske družbe je priredila dne 29. novembra po prvi maši Kmetijsko predavanje v šoli. Predaval je strokovni tajnik Kmetijske družbe g. Fran Kafol o splošnem gospodarstvu. Živahnemu in stvarnemu nad dve uri trajajočemu predavanju je z zanimanjem sledilo nad 100 kmetijskih gospodarjev. Zeleti je, da nas g. Kafol zopet kmalu poseti, ter nam pripomore k izboljšanju kmetijstva s svojimi bogatimi nasveti za katere najlepša hvala.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Težka kriza tare našega kmeta in s strahom gledamo vsi v bodočnost. Kljub tem težavam pa ne preneha strankarska zagrizenost pri nekaterih ljudeh in maščevalnost njihova ne pozna meja. Te dni so dobro poznani zlikovci polomili kakih 50 mladih drevesc g. Janku Otorepcu, ki se je veliko trudil za novem-

berske volitve. Tisti pa, ki so zastavili vse sile proti volitvam so se nad nedolžnim sadnim vrtnom g. Otorepca maščevali. Tudi to jih bo minilo.

Orla vas pri Braslovčah. Pod pežo gospodarske krize ječi tudi naša vas, vendar jo vdano prenaša, saj ve, da morajo priti boljši časi. Segla je tudi po samopomoči in hvalevredna je vzajemnost, ki vlada med vaščani. Ker ne gre živina drugače v denar pa so pričeli kmetje sami doma klati živino ter prodajajo potem meso na drobno. Pravijo, da so si na ta način za eno tretjino na boljšem, nego če bi prodali govedo mesarju. — Vsak sosed je dolžan privabljal odjemalce mesa. Prav marljiva je tudi tukajšnja podružnica Sadj. in vrtn. društva, postavila si je moderno sadno sušilnico, ki je neprestano obratovala celo jesen. Njen blagoslov pa se bo pokazal šele sredi zime in drugo leto, ko se bodo izpraznile shrambe svežega sadja in bo posušeno sadje prava slaščica za staro in mlado. Sicer se je s sušilnico malo zadolžila, kar pa članov ne dela malodušnih, saj pridejo še boljši časi. Kaj ko bi se Miklavž spomnil dobromislečnih Orlovaščanov in prinesel kako denarno pismo ali nakaznico! Namah bi bil plačan dolg. Sicer bo pa nastopil sv. Miklavž v nedeljo 6. dec. t. l. pop. v Galskem domu v Trnavi, kamor ga je naročila podružnica Sadj. in vrtnarskega društva. Da se dostojno sprejme Miklavž in njegovo spremstvo, so priprave v polnem teku. Po odhodu Miklavža pa bo družabni večer zbral pod svoje okrilje vse sadjarje in njih prijatelje, da se ob kapljici letošnjega pridelka neprisiljeno porazgovore o sladkobah in tegobah letošnjega leta. — Omeniti moramo še, da je naša sosedna vas Trnava dobila telefon, ki se nahaja v hiši g. Koruna Filipa. Pa so Trnovljani na to pridobitev tudi lahko ponosni. Kdor hoče Miklavžu kaj naročiti, se lahko torej posluži telefona.

Iz Tomišlja. Ob času zadnjih nalivov je hudournik lška tako naglo in močno narastel, da je spodjedel na več mestih bregove in uničil letos na novo popravljene jezove tako, da je samo tu več kot 15.000 Din škode. Voda je škodovala tudi posetvi, kajti preplavila je naše njive in jih na več mestih raz-

Ivan Albrecht:

Bela srajca.

(Legenda.)

(Nadaljevanje.)

4. poglavje.

V robstvu. Bela srajca.

Čez dolgo je začutil vitez Henrik bolečine. Trudno je pogledal, toda oči so zaman iskale znanih obrazov. Tuji ljudje so ga obdajali in tuja beseda mu je udarila na uho. Pričakoval je, da ga sedaj nemočnega pobijejo, ali Osmani so mu skrbno obvezali rane in so ga položili v šotor. Dali so mu hrane in krepih pijač in so ga skrbno zastražili. Zbog njegovega lepega stasa in zaradi silnega junaštva njegovega so pričakovali za tega ujetnika visoke odkupnine in so uporabili vso svojo ranocelniško spretnost, da mu otmo življenje.

Ob taki negi so se Henrik vidno vračale moči in bi bil kmalu spet zdrav in jak, kakor da ni nikoli prestal še nič hudega. Spomnil se je spet bele srajce in, glej, nikjer ni bilo madeža na njej. Ne znoj ne prah in ne kri ji niso mogli vzeti čiste beline.

Tedaj je vitez Henrik spoznal svojo zmoto in se je bridko pokesal v srcu. Spet je z večernico pošiljal pozdrave domov, a jutrnica mu jih je vračala.

Zgodilo se je, da ni Henrika nihče odkupil, bodisi da so kristjani pozabili nanj, bodisi da so

njegovi novi gospodarji zahtevali previsoko odkupnino, pač pa je med Turki kot suženj menjaval gospodarje in kraje in tonil iz trpljenja v trpljenje kakor v brezkončni močvari. Nekoč se nameri, da je njegov gospodar postal pozoren na sužnjevo belo srajco. Hotel se je prikupiti paši in mu je poklonil sužnja Henrika ter ga opozoril na robovo vedno snežnobelo srajco. Paša je bil daru vesel in je takoj sklenil, da si z novim sužnjem pridobi posebno naklonjenost samega sultana, le izvesti je hotel od Henrika skrivnost vedno bele srajce, toda ujeti vitez je molčal. Vzlic temu ga pošlje paša samemu sultanu in mu po slu tudi sporoči, kaj je na tem ujetniku nenavadnega. Sultan se je izrednega daru resnično razveselil, najsi ga tudi ni tolikanj mikala vitezova srajca nego njegov vitki, viteški stas. Vzlic temu se je hotel prepričati, kaj je resnice na vesti o vedno beli srajci. Velel je uporabljati Henrika za najtežja dela in ga je dal skrbno opazovati noč in dan, ali vsi sluge so potrdili, kar je bil sporočil paša po slu. Sultan nato ukaže pripeljati Henrika predse in mu veli, naj sleče vsa oblačila razen bele srajce. Nato ga da privezati k steburu in do krvi pretepsti. In glej, kri brizga skozi belo tkanino, a madeža ne zapusti na njej. Zdajci se sultan zavzame, ukaže Henrika odvezati in mu namazati rane z dišečimi mazili in hladilnimi olji, ko pa si vitez nekoliko opomore, ga vpraša turški car, kaj je z njegovo srajco. Vzlic bolečinam se Henrik blaženo nasmehne:

»Nad mojim življenjem in smrtjo si zdaj gospodar, mogočni sultan, vendar imam še zaklad

na svetu, ki ga mi ne moreš vzeti. Zvestoba moje žene je nezmagljiva. Dokler ostane bela moja srajca, dotlej je neomadeževana ženina zvestoba, videl si pa sam, da noben madež ne zatemni beline tega oblačila.«

Sultan se tem besedam močno čudi in vitez Henrik mu mora vse natanko povedati, odkod je in kako je dobil srajco.

Sultan se malo zamisli.

»Kakor vidiš,« se potlej razvedri, te tvoj Bog ni rešil turške sužnjosti. Kaj, če bi ti tudi žena odrekla zvestobo?«

Z zanosom je odvrnil:

»Kakor si mogočen, turški car, take moči ni maš v vsem silnem carstvu!«

Sultan si je pogladil brado:

»Bomo videli!«

Odpustil je Henrika in naročil, naj ga ne mučijo več s takimi deli, češ, da mu vošči v zdravju doživeti trenotek, ko mu bo žena prelomila zvestobo.

Še tisti dan so morali sli na vse strani in so morali iskati, dokler ne bi našli človeka, ki bi bil primeren in voljan zapeljati gospo Hildo. Našli so mladega Djaur bega, klateža, ki se je bil nekoč izneveril rodu in veri. Bil je še mlad in čedne vnanjosti, zgovoren in na moč predrzen. Dejal je, da rad prevzame to prijetno nalogo. In sultan mu je dal denarja in dragocenosti in bogato spremstvo na pot.

(Dalje prihodnj.)

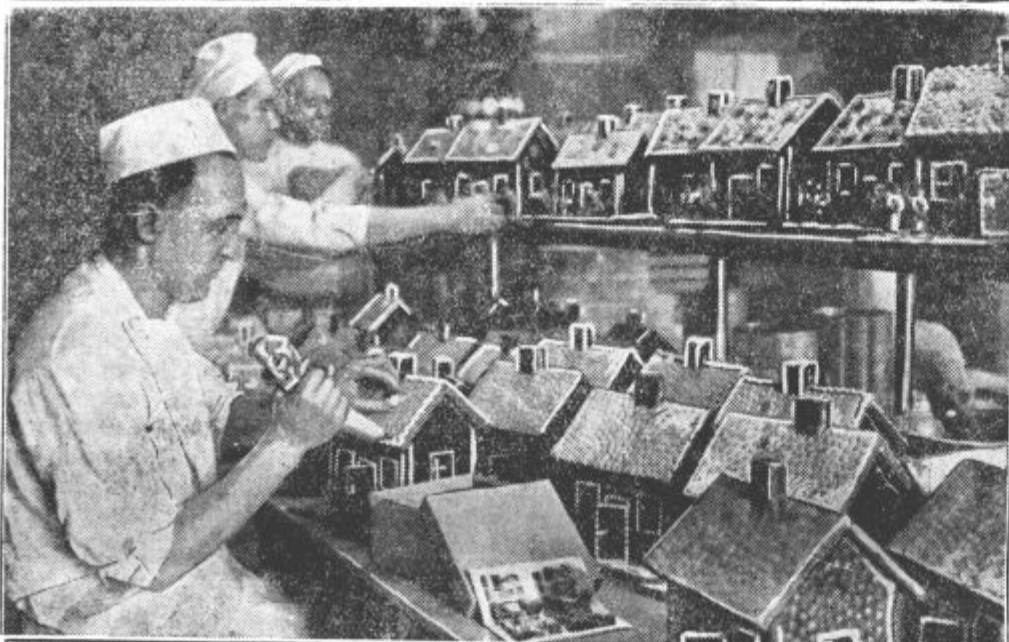
Japonske žene nabirajo darove za vojake. Japonsko kitajska vojna traja dalje kljub Društvu narodov. Nabiranje in zbiranje darov za vojake v vojni dokazuje, da Japonci še ne računajo tako kmalu na mir. Na sliki vidimo zbirališče darov v Tokio.

Dr. Willington Koo, novi kitajski minister za zunanje zadeve.

General Čan-Kaj-Sek, predsednik kitajske republike in vrhovni poveljnik kitajske vojske.

Naročajte in širite KMETSKI LIST!

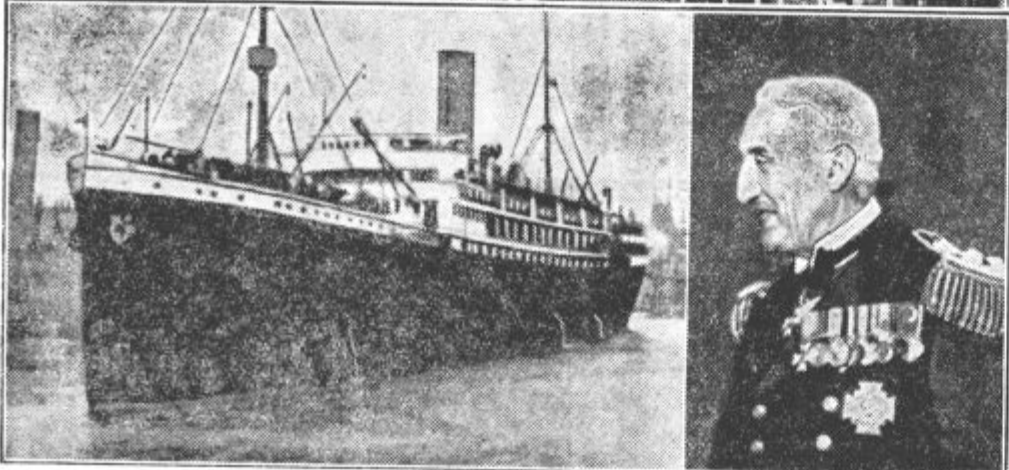
Slaščice za Miklavža in za Božič. Hiše so gnejene iz »lecta«.

Holandeec dr. Rost von Tonnigen. Dr. Rost von Tonnigen je zastopnik Društva narodov pri avstrijski vladi, da nadzoruje avstrijske finance.

Grof de Kerekove, novi belgijski poslanik v Berlinu.

Nemški parnik je rešil angleškega admirala. Na desni: Sir Howard Kelly. — Angleška ladja »Petersfield« je ob ustju reke Jangtse-Kiang na Kitajskem zadela na pesek in je prosila za pomoč. Nemški parnik »Derflinger« je prvi priplul na kraj nesreče in rešil angleško posadko s podadmiralom Kelly-jem na čelu.

Proti motorjem — za konje! V Avstraliji se razvija jak pokret proti motorjem in strojem sploh. Ljudje hočejo zopet konje, češ da so cenejši.

Bančni polom v Berlinu. Ljudje se zbirajo pred poslopijem Banke za trgovino in posest, policija pa jih razganja. — Vsled poloma te banke je prišlo okoli 40.000 ljudi ob svoje vloge.

kopala in nanese nanje grušča. Ker nam vsako leto popravljene jezove hudournik sproti uničuje, bi bilo želeto, da tu priskoči oblast v pomoč z dokončno regulacijo tega hudournika.

Medvode. Letošnjo jesen smo otvorili tukaj novo šolo (v Preski), ki je v ponos celi okolici. Stala je ca 1.500.000 Din. Tudi o volitvah 8. nov. nismo ničesar poročali, pa čeprav smo odlikovali g. Komana s 450 glasovi izmed 520 (75 odst.) oddanih glasov. Še pa neradi hvalimo — zato pa tem pogostejše tarnamo. Povod zato pa nam je zlasti dal ponovni sklep obč. odbora (prvi je bil razveljavljen) o gradbi novega železobetonskega mosta v Goričanah, ki bo s cesto in nasipom stal skoro toliko kakor zgoraj omenjena šola. Papirnica — na čije iniciativo je prišlo do gor. sklepa — naj bi plačala 35 odst., ostalo pa občina. Res je (do gotove meje) treba industrijo podpirati, toda ako bi občina želela samo z obrestmi v novi most investirane kapitala lahko napravila vsako leto en lesen most na sedanjem mestu — kar bi tudi znatno ublažilo tuk. lesno in brezposelno krizo — je upati, da bo višja oblast ugodila pretežni večini občanov, ki se pridružuje ugotovitvi, da, ako ima tovarniško podjetje res interes, da se most prestavi, naj v ta namen žrtvuje samo svoj enoletni čist dobiček in most bo plačan. Če pa ne čuti te potrebe, pa je stvar itak v redu. Za velik del občanov, ki imajo preko Sore svoja posestva, šole in cerkev, je namreč prometna zveza preko sedanjega mosta celo znatno bližja! Tej ugotovitvi pa se bodo iz gorajšnjih tehtnih razlogov nedvomno priključile zahteve tudi sosednjih prizadetih občin. V sedanji težki splošnogospodarski krizi, ko se na vse kriplje borimo, da očuvamo svojo eksistenco, je treba vsak dinar pritržiti celo pri izdatkih, ki so nam vse drugače potrebni kakor je ta nameravani most, ki v splošnem ne bi ničesar nudil — pač pa mnogo škodoval v gmotnem kakor materialnem pogledu!

Po svetu

Poslednji teden je živela Evropa v smeri različnih političnih avantur ter postavljanja visokih in trdnih carinskih zidov, kot znak, kako si nobena država ne upa lotiti se širkega in splošnega vprašanja gospodarske krize, temveč se rajši obda s »kitajskim obzidjem« carinskih postavk ter se tako kot želva skrije pod lastni, trdni oklep, če sluti, da ji od koderkoli preti nevarnost.

Prav zanimivo je potekala par dni

POLITIČNA SITUACIJA V MADŽARSKI. kjer so legitimisti, pristaši ideje, da se zopet vzpostavi vladavina Habsburgov ter zasede prestol Oton, sin v pregnanstvu umrlega zadnjega avstrijskega cesarja Karla I., nameravali s pomočjo še drugih pristašev te ideje, zlasti raznih aristokratskih krogov, prirediti na Madžarskem pravi prevrat ter se tako polastiti vlade. Zarota je bila spretno organizirana, bil je celo že določen dan prevrata. Toda veselje in skomine različnih aristokratov ter »visoke gospode«, ki z žalostjo gledajo, kako se gospodarsko razvija ter politično izobražuje tudi »nižje ljudstvo« Srednje Evrope, je bilo hitro končano. Zarota je bila razkrita, glavne organizatorje ter voditelje, med katerimi je tudi mnogo oficirjev, so aretirali. Pred javnostjo pa hoče madžarska vlada prikazati celo afero kot kriminalno, tota vse okoliščine jasno dokazujejo, da je zarota v bistvu težila za tem, da se zopet vzpostavi habsburška monarhija ter je s tem imela čisto politično obeležje.

V SOFIJI

se je par dni vršil kongres bolgarske kmet-ske stranke. Kongres je predvsem razpravljaj

o notranje-političnih razmerah ter je ob koncu zasedanja izdal tudi resolucijo, v kateri odobrava politiko vodstva stranke, obenem pa poziva sedanjo vlado, da se predvsem posveti notranji ureditvi države. O kongresu, njega ciljih in zaključkih bomo poročali še v posebnem članku.

Tudi

V NEMČIJI

so doživljali nameravan politični prevrat, ki ga je kanila izvesti stranka nacional. social. listov, ki jo vodi znani Hitler. Prevrat se je pripravljaj v pokrajini Hessen ter bi se imel razširiti na vso nemško državo. Toda našel se je izdajalec, ki je ves načrt izdal ter so tako oblasti pravočasno preprečile nameravano dejanje, ki naj bi prineslo strogim nemškim nacionalistom vlado nad državo.

Prav posebno pa so Evropo razburili

Novice

Končni rezultat volitev. Pretekli teden je Glavni volilni odbor zaključil svoje delo ter tudi uradno objavil izid volitev 8. novembra. Med drugim ugotavlja, da je glasovalo v vsej državi 2.342.520 volilcev, kar predstavlja 67,25 odstotka vseh volilnih upravičencev.

Nadškof dr. Fr. Sedej, ki je bil pred par tedni upokojen na zahtevo fašizma, ni mogel tega udarca preboleti; pretekli teden je v Gorič umrl, star 77 let. Slovensko ljudstvo na Goriškem je z njim izgubilo enega največjih zagovornikov v času krivic in vsega silnega gorja, ki ga je deležno v nesvobodi.

25-letnica smrti pesnika solnčne Goriške Simona Gregorčiča je potekla minuli teden. Danes že vsaka kmet-ska hiša pozna tega »goriškega slavčka«, če ne iz njegovih pesniških zbirk, pa vsaj iz pesmi, ki jih prepevajo fantje na vasi. Pesmi tega pesnika si je narod že čisto osvojil ter so malone že ponarodele. Tam v zaslužjeni zemlji, kjer se je odigrala največja vojna grozota naših dni, počiva ta naš »goriški slavček«, v goriški zemlji pod Krnom, ki ga je tako zelo ljubil. Njegov spomin pa živi med narodom, ne toliko med inteligenco, mnogo bolj med preprostim kmet-skim narodom, ki so mu pesmi Gregorčiča čisto blizu i po misli i po čuvstvu, v tem pa je tudi vsa veličina pesnikova, ki jo zna in ve ceniti slovenski kmet-ski človek.

Poljšakov ambulatorij so te dni otvorili na Dunaju, kjer bodo lečili raka po načinu našega rojaka Poljšaka, ki s svojim načinom zdravljenja ni našel med nami razumevanja, temveč je moral oditi v tujino iskat priznanja svojemu izumu. Da, saj je res, Slovenci priznamo svojega človeka šele takrat, ko se pred njim in pred nami odkriva že vsa tujina in v tem je vsa žalost. Zdaj, ko smo ga izgubili, ko si bo Dunaj služil z njegovo metodo zdravljenja lepe denarje, zdaj nam je žal, kaj? Prepozno je prišlo!

V Kranju je pretekli teden umrl ugledni trgovec Janko Sajovic. Bil je tudi vnet pristaš gasilskega pokreta ter starosta gorenjske gasilske župe. N. p. v m.!

Na sprehođu je doletela smrt čevljarskega mojstra Pikla iz Save pri Litiji. Zadel ga je mrtvoud ter je na mestu obležal mrtev.

Zvišanje bolniških prispevkov! Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je z rešitvijo St. br. 56.097/31 z dne 20. novembra 1931 zvišalo prispevni tarif za bolniško zavarovanje od 6% na 6,5% za področje Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Zvišani tarif stopi v veljavo s 1. decembrom 1931. Nove tabele o prispevkih in odbitkih se dobe pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Miklošičeva cesta 20.

Suknje in obleke

kupite dobro in poceni
v tovarni oblek

Stermecki, Celje

Št. 1

Novi, veliki, ilustrirani cenik in vzorci zastoj!

Določevanje cen kruhu. Poseben zakon pooblašča bane, da določajo po krajevnih razmerah krušne cene. Ozirati pa se morajo pri določevanju cene na ceno moke v trgovinah na veliko v poedinah krajih in na režijske stroške za peko kruha.

Sezonski delavci iz Prekmurja so se te dni v manjši skupini vrnili iz Slavonije. Pravijo, da si v letošnji sezoni niso prihranili toliko kot druga leta. Nekateri so se tudi že vrnili iz Francije. Vendar pa jih je tam še mnogo ostalo radi boljšega zaslužka kot je v Slavoniji, pa tudi radi tega, ker imajo še vedno dovolj dela. V splošnem pa so si prihranili delavci, ki so bili na delu v Slavoniji, okroglo do 2.500 dinarjev, oni iz Francije pa do 5.000, in sicer za delo v šestih mesecih.

Žalosten sejem. Pod tem naslovom je pretekli teden objavil »Jugoslovan« poročilo o sejmu v Bogojini v Prekmurju. Na tem sejmu se je prodajala živina po 50 do 75 par za kg, pa tudi po 40 par, dasi je bila na sejmu prignana sama lepa živina, zlasti simendolske pasme, ki jo predvsem gojijo v Prekmurju. Da, to ni le žalosten sejem, to je sramotni sejem za našega kmet-skega gospodarja!

Roparja v župnišću. Pretekli teden sta vdrla v župnišće v Boštanju pri Sevnici dva zlikovca. Splazila sta se po strehi v župnišće ter jo mahnila med drugim tudi v spalnico župnika Rakovca, ki se je prebudil. Toda eden izmed zlikovcev mu je nastavil samokres, drugi pa je mirno izpraznil blagajno, kjer je bilo 4.160 Din. Ko sta pobrala denar, sta lepo mirno odklenila župnišće ter izginila. Po župnikovem popisu obeh zlikovcev sodijo, da sta dva ubegla kaznjence, ki ju išče tudi zagrebška policija.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolknih živec, bolečinah v boku, zasopljenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, pobitosti povzroči naravna »Franz-Josefova« grenčica izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. — Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz-Josefovo« vodo tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. »Franz-Josefova« voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Mladostni vlomilec. V Ljubljani je izsledila policija 8-člansko mladostno družbo, ki se je ukvarjala z vlomi, tatvinami ter ropi ter si delila izkupiček za nepošteno pridobljene reči.

Naš tobak gre na Poljsko. Naše časopisje prinaša vest, da je Poljska odkupila naš tobak. V zameno je naša država naročila za 5 milijonov švicarskih frankov tračnice in železniškega materiala pri poljski industriji.

Ravnatoko poročajo o zverinskem pokolu iz Košice pri Polšniku. Mladoporočencema Dolanovčevemu A. in ženi Anici so fantje prišli zapet podoknico. Zenin jih je nato povabil v hišo na vino. Medtem pa se je zunaj odigravala žalostna zgodba. Fantje iz Košice so se stopili ter pri tem ubili Feštajnovega Jožeta, hudo pa ranili Dežmanovega Toneta.

Fantovska tragedija. Dobro je obrodila letošnja vinska trta tudi v okolici Litije, posebno v Moravski dolini. Po zidanicah je dosti veselja in smeja. V to veselje pa je padla grozna tragedija kmetijskih fantov. V zidanico, kjer je bila že zbrana družba fantov židane volje, jo je primahal tudi Petričev Tone iz Sv. Križa, ki je bil že nekoliko vinjen. Zahteval je še pijače ter je tudi ob enem izzival družbo. Da se ga odkrižajo, mu je neki Perko ponudil kozarec vina, rekoč: »Tu imaš, potem pa izgini!« Petrič je vino izpil ter togoten odšel čakati v zasedo. Ko se je vesela družba odpravljala domov, jo je napadel z nožem. Oklal je več fantov ter nato pobegnil. Hudo ranjenega Šumija so odnesli domov, nato pa so se šli osvetiti Petriču. Našli so ga na podu. Petrič je pograbil sekuro ter se začel braniti. Toda fantje so ga obkolili in planili po njem. Eden je udaril Petriča po glavi, da se je zgrudil, ter ga je še eden nato mahnil s sekuro. Petrič se bori s smrtjo.

Vlom v zidanico. Neznani vlomilci so pretekli teden vdrl v zidanico gostilničarke Medičeve iz Podturna. S sekuro so razbili vrata ter iz kleti odnesli 400 litrov vina. Ker je zidanica na samem, ni mogel nihče čuti vlomilcev.

Nesreča z možnarjem. V vasi Radušah pri Slovenjgradcu so preteklo nedeljo praznovali sv. Elizabeto. Slavje je bilo zvezano tudi s streljanjem iz možnarjev, kjer so se pridno udeleževali kmetijski mladeniči. Vendar pa veselje ni bilo neskaljeno. Med polnjenjem možnarja se je smodnik predčasno vnel, razneslo je možnar in zdrobilo roko kovaškemu pomočniku J. Kolarju.

Krvava bitka pri Zagrebu. V vasi Šestih pri Zagrebu se je pretekli teden med dvema skupinama kmetijskih fantov vnela prava bitka. Fantje so med drugim tudi pričeli streljati s samokresi ter je bil na licu mesta ubit neki mladenič, pet mimoidočih ljudi pa ranjenih.

Radi »kovača«. Iz Prevorij pri Pilštajnu poročajo, da se je ondi dogodil v hiši posestnika Laboharja žalosten dogodek. Gospodarjeva žena je obdoličila svojega 12-letnega vnuka, da ji je zmaknil »kovača«. Fanta so radi tega pošteno okregali ter je nato izginil. Drugo jutro pa so ga našli obešenega na lesniki pred hišo.

Podržavljenje železnice. Pričakuje se, da bodo s 1. aprilom 1932 podržavljene vse železnice v Franciji. Tozadevni predlog je predlagan tudi narodni skupščini, in sicer se utemeljuje predlog s tem, da imajo francoske železnice dnevni primanjkljaj do 8 milijonov frankov.

Vojno posojilo je že razpisala japonska država, in sicer v znesku 35 do 50 milijonov jenov. Zdi se, da je k temu koraku pripomogla vojna med Kitajsko in Japonsko, ki tudi požre ogromne vsote iz državne, oziroma narodne blagajne.

Lovci ustrelili otroka. Na lovu je ustrelil pri Sv. Križu pri Šoštancu neki lovec sedemletno Marijo Šiftar. Dekletce je bilo v grmovju in lovec je mislil, da meri na srnjaka, zadel pa je dekle.

Pred sodiščem v Rimu se prične začetkom decembra kazenska razprava proti drugi skupini Slovencev, ki so obdolženi veleizdaje. V celoti je obtoženih 60 oseb, od katerih pa jih je 20 že pobegnilo iz Italije.

Rudniška nesreča v Betleyu na Angleškem je zahtevala 42 smrtnih žrtev, katerih trupla so že spravili iz rovov rudnika. Vendar pa zatrjujejo vesti, da je v rovih ostalo še večje število ponesrečenih rudarjev.

Avstrija in Grška sta sklenili pogodbo, po kateri kupi Avstrija za leto 1932 za 1 milijon 200.000 dolarjev (okoli 70 milijonov dinarjev) tobaka od Grške.

Leningrad, glavno mesto sovjetske republike, šteje po zadnjem ljudskem štetju nad 2 milijona prebivalcev, torej več kakor predvojni Petrograd. Za časa revolucije je prebivalstvo te ruske prestolnice padlo na 600.000. Od tedaj se je jako opomoglo. Samo v zadnjem letu je poraslo število za 400.000 prebivalcev.

Na Finskem, mali državi ob Baltičkem morju, je postalo vprašanje alkoholnih pijač ter protialkoholne propagande zelo resno. Vendar pa se vlada ne more na lastno pest odločiti za ali proti. Zato je razpisan za 28. t. m. narodni plebiscit, kjer bo celokupen narod sam odločeval, ali ostane alkohol prost ali bo prepovedan.

Na Bolgarskem je bilo z novim zakonom pomiloščenih mnogo, nad 230 kaznjencev, ki so sedeli po raznih ječah ali pa so bili izgnani iz države radi različnih političnih prestopkov. Med pomiloščenimi so tudi bivši agrarni ministri Obov, Stojanov, Atanasov in še drugi. Pomilostitev je predvsem zahtevala bolgarska kmetijska stranka.

Čuden otrok se je rodil nekemu zakonskemu paru v Solunu na Grškem. Otrok, ki je sicer normalen in popolnoma zdrav, ima sredi čela eno samo veliko oko z dvema zenicama. Otrok oko lahko premika ter z njim prav dobro vidi. Kljub temu, da so starši normalni, se jima je vendar narodil tak naslednik. Okoliški ljudje vidijo v tem pojavu nekaj prst božji ter pravijo, da bo otrok enkrat še velik mož.

Ker je žalil Grandija, italijanskega zunanjega ministra, ki je pretekle dni posetil Ameriko, je bil obsojen neki antifasist na dve leti strogega zaporja. Baje se je dotični protifasist žaljivo izražal na račun fašizma.

Število prebivalstva v Rusiji. Po ruskem štetju ima Rusija 163 milijonov prebivalcev; večina prebivalstva odpade na Sibirijo ter pokrajine ob Indiji.

V navadnem čolnu se je podal čez Atlantski ocean neki nemški oficir. In sicer je v čolnu popolnoma sam ter hoče z veslanjem doseči Ameriko. Pred nedavnim je odpotoval in te dni ga je že srečal sredi morja neki parnik. Vprašali so ga, če mogoče potrebuje pomoči, toda mož jim je smehljaje odvrnil, da se kar najbolje počuti. Vsakdo bi menda ne odvrnil tako hladnokrvno.

Sejmi:

6. decembra: Brezovica, Boh, Bistrica, Žumberk, Borovnica, Sevnica, Dobrna, Luče, Cmurek, Murska Sobota.
7. decembra: Litijska.
8. decembra: Metlika.
9. decembra: Mokronog, Sv. Lovrenc v Brežini, Buče, Vranska gorca, Dobova.
10. decembra: Št. Jurij ob juž. žel.

EKONOM

OSREDNJA GOSPODARSKA
ZADRUGA V LJUBLJANI,
KOLODVORSKA ULICA 7

nudi po najnižjih cenah vse vrste
deželnihih pridelkov, najfinjšo ba-
naško in domačo moko, krmila
špecerijsko blago in ostale v to
stroko spadajoče predmete. Ve-
lika zaloga vseh vrst umetnih
gnojil, modre galice ter najbolj-
šega trboveljskega in splitskega
portland-cementa

kupite pri tvrdkah,
katere nudijo v na-
šem listu svoje blago

KMETJE!

Laneno olje in vse v
Firnež stroko
Emajlne in spadajoče
ostale lake blago ku-
Oljnaté barve pite dobro,
Lanene tropine solidno in
po zmer-
nih cenah
pri

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
dežniki

Na
malo!

Na
veliko!

Ustanovljeno
1839

MEDIĆ-ZANKL

D. Z. O. Z.

Tovarne olja, firneža, laka in barv
LJUBLJANA · MEDVODE · DOMŽALF

Podružnica: Maribor, Novi Sad Lastnik: Franjo Medić

Polnomastni,
polmastni in
trapistovski

SIR

ima stalno v zalogi po zelo ugodnih cenah

EKONOM

LJUBLJANA
Kolodvorska ulica 7

OGLASI v „Kmetiskem listu“
imajo siguren
USPEH!

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico

registrirana zadruga
z neomejeno zavezo

Ustanovljena leta 1898

v Kandiji v lastni hiši

- Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost, izplačuje točno -
Rentni davek plačuje sama iz svojega

**Italijansko brinje,
istrsko brinje, fige,
slive za žganjekuho**
dobite najceneje pri tvrdki

A. Šarabon
Ljubljana

**250 dinarjev
dnevno**

zaslužite z obiskova-
njem ljudi v Vašem
okraju!

„KOSMOS“, Ljubljana,
Poštni predal 307. -
Znamko za odgovor.

ZASTOPNIKE

za prodajo šivalnih
strojev, separatorjev
koles, gramofonov,
elektrotehničnih pred-
metov i. t. d. pod zelo
ugodnimi pogoji

sprejememo
„CENTRA“ trgovina
šivalnih strojev i. t. d.
Ljubljana,
Poštni predal 248.

Oblastveno konces-
ionirana
šoferska šola
GOJKO PIPENBACHER

Ljubljana, Gosposvet-
ska cesta št. 12
Zahtevajte informacije

**Društva,
posestniki,
trgovci i. t. d.**

na deželi, ki namera
vajo graditi svoj dom
ali istega prenoviti,
potrebujemo zato po-
trebne načrte, katere
pa izvršujemo po Va-
šem okusu po najni-
žji ceni. Dajemo tudi
potrebne informacije
in nadzorstva. Pošljite
svoj naslov oglas-
nemu oddelku Kmet-
skega lista pod šifro
„Načrt“

Govori se

med našimi gospodarsko jasno mislečimi
kmetovalci, da se uporaba

Nitrofoskala-Ruše

tudi v današnjih časih dobro izplača.
Zato bo v Vašo korist, če tudi Vi gnojite
z Nitrofoskalom.

Pri gnojenju travnikov pa ne pozabite na:

apneni dušik

Naročila sprejemajo zadruga, kmetijske podružnice
„EKONOM“ v Ljubljani
kakor tudi Tvornica za dušik d. d. Ruše

ZAHTEVAJTE VZORCE!

**PROMETNI ZAVOD
ZA PREMOG D. D.
LJUBLJANA**

prodaja po naj-
ugodnejših cenah
samo na debelo:

Premog,
domači in inozemski
za domačo kurjavo
in industrijske svrhe.

Kovaški premog
vseh vrst.

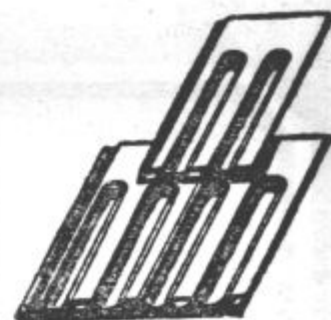
Koks,
litarovski, plavžarski
in plinski.

Brikete

**PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 15/1**

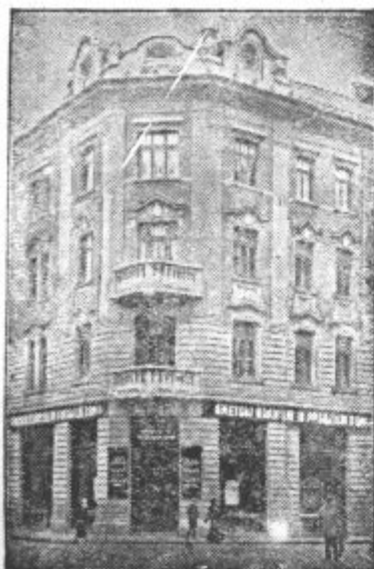
**Double, modni
kamarni, športni
ševstvi**
za fino obleko in suknje
Velika izbira, ugodne cene
R. MIKLAUC pri šivilji
LJUBLJANA
Lingarijeva ulica - Medar-
ska ulica - Pred školjo

Opeko in strešnike

vseh vrst, za sidavo hiš, iz
znanih karlovaških pekerov
„ILOVAC“
dobavlja franko vsaka postaja
po konkurenčnih cenah samo

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA DRAVSKO BANOVINO
„EKONOM“, LJUBLJANA Kolodvorska
ulica št. 7

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

Kmetijski hranilni in posojilni dom

Račun pošt. hranilnice št. 14.257

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

Brzjavlj.: „KMETSKI DOM“

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Telefon št. 2847

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po
5 1/2 % brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po
7 % brez odbitka davka na rente

Stanje vlog nad 30.000.000 dinarjev
Rezerve nad 700.000 dinarjev

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. - POSOJILA daje proti poroštvo, na
vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek: računu pod najugodnejšimi pogoji
BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8 - 12 1/2, in od 3 - 4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8 - 12 1/2.

Podružnici v Kamniku, Glavni trg, in v Mariboru, Slomškov trg 3

Tužnih src naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš srčno ljubljeni papa, stari oče, brat, tast in stric, gospod

Franc Slanc

veleposestnik v Litiji

v nedeljo dne 29. novembra t. l. po kratkem trpljenju mirno in bogu vdano preminul.

Pogreb dragega pokojnika se je vršil v torek dne 1. decembra t. l. ob 15. uri popoldne od doma žalosti, Litija 13, na litijsko pokopališče.

Litija-Celje, dne 29. novembra 1931.

Radovan Slanc, Mira dr. Hubadova, Slava, Ana, Marta, Jelena, otroci. — Dr. Josip Hubad, — zet. Mira, Slava, Darja, Joža, vnuki in vnukinje — in vse ostalo sorodstvo.

ZVEZA SLOVENSkih ZADRUg V LJUBLJANI naznanja žalostno vest, da je dolgoletni član njenega nadzorstva, gospod

FRANC SLANC

veleposestnik, načelnik Okrajne posojilnice v Litiji itd.

v nedeljo, 29. t. m. mirno umrl.

Odličnega in zaslužnega združnega sodelavca bomo ohranili v trajnem hvaležnem spominu.

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM V LJUBLJANI, r. z. z n. z., javlja žalostno vest, da je njegov soustanovitelj in član načelstva, gospod

Franc Slanc

veleposestnik v Litiji

danes po kratki bolezni preminul.

Pogreb blagopokojnika je bil v torek dne 1. decembra v Litiji.

Kmetški hranilni in posojilni dom bo ohranil blagopokojniku kot zvestemu sotrudniku trajen in hvaležen spomin.

Ljubljana, dne 29. novembra 1931.